

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2010

HISTORIA SZTUKI

POZIOM PODSTAWOWY

Klucz punktowania odpowiedzi

MAJ 2010

Zadanie 1.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością autorów i stylów przedstawionych obrazów	0–5
-------------------------	--	-----

5 p. – za podanie 10–9 informacji

4 p. – za podanie 8 informacji

3 p. – za podanie 7 informacji

2 p. – za podanie 6–5 informacji

1 p. – za podanie 4–3 informacji

0 p. – za podanie 2 i mniej informacji

Poprawna odpowiedź

A. a) Vermeer van Delft	b) barok
B. a) Picasso	b) kubizm
C. a) Claude Monet	b) impresjonizm
D. a) Joseph Mallord William Turner	b) romantyzm
E. a) Robert Smithson	b) sztuka ziemi / land art

Zadanie 2.

Wiadomości i rozumienie	Wyjaśnienie pojęć z zakresu sztuk plastycznych	0–3
-------------------------	--	-----

po 1 p. – za prawidłowe wyjaśnienie każdego pojęcia

Przykłady poprawnych odpowiedzi

NEOIMPRESJONIZM jest to kierunek malarstwa postimpresjonistycznego / kierunek, którego przedstawiciele posługiwali się techniką pointyilizmu / kierunek zapoczątkowany przez Georges'a Seurata / nowy impresjonizm lub impresjonizm naukowy.

PERSPEKTYWA POWIETRZNA jest to sposób stworzenia wrażenia przestrzeni w malarstwie poprzez stopniowanie intensywności kolorów (to co jest dalej, jest mniej intensywne) / zmiany w kolorze wynikające stopniem oddalenia od oka przedmiotów zwłaszcza w odniesieniu do barw ciemnych i zimnych (trójplanowy schemat w obrazach holenderskich, gdzie pierwszy plan jest brunatny, drugi ciepły zielony, a trzeci – zimny niebieski).

WALOR jest to stopień jasności / natężenia barwy.

Zadanie 3.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością technik plastycznych, w jakich zostały wykonane wskazane dzieła	0–3
-------------------------	---	-----

3 p. – za podanie 5 informacji

2 p. – za podanie 4 informacji

1 p. – za podanie 3–2 informacji

0 p. – za podanie 1–0 informacji

Poprawna odpowiedź

Dzieło	Technika
A. Annibale Carracci, <i>Triumf Bachusa i Ariadny</i> z Palazzo Farnese w Rzymie	fresk
B. Stanisław Wyspiański, <i>Podwójny portret Elizy Pareńskiej</i>	pastel
C. <i>Dobry pasterz</i> (z mauzoleum Galii Placydii w Rawennie)	mozaika
D. John Constable, <i>Wóz siana</i>	olej na płótnie
E. Andrzej Rublow, <i>Trójca Święta</i>	tempera

Zadanie 4.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością twórczości wskazanych malarzy	0–2
-------------------------	---	-----

2 p. – za podanie nazw 5 gatunków

1 p. – za podanie nazw 4–3 gatunków

0 p. – za podanie nazw 2–0 gatunków

Poprawna odpowiedź

- A. weduta / pejzaż
- B. scena historyczna
- C. portret / scena religijna
- D. scena religijna
- E. pejzaż

Zadanie 5.

Wiadomości i rozumienie	Klasyfikowanie dzieł według czasu ich powstania	0–3
-------------------------	---	-----

3 p. – za przyporządkowanie 6 dzieł

2 p. – za przyporządkowanie 5–4 dzieł

1 p. – za przyporządkowanie 3 dzieł

0 p. – za przyporządkowanie 2 i mniej dzieł

Poprawna odpowiedź

Nazwa kierunku	Tytuły obrazów
Klasycyzm	<i>Przysięga Horacjuszy</i> Davida
	<i>Źródło Ingesa</i>
Romantyzm	<i>Somosierra</i> Michałowskiego
	<i>Rzeź na Chios</i> Delacroix
Realizm	<i>Zbierające kłosy</i> Milleta
	<i>Ostatnia chudoba</i> Kotsisa

Zadanie 6.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością autorów przedstawionych rzeźb oraz chronologiczne uszeregowanie dzieł	0–3
-------------------------	---	-----

a)

2 p. – za podanie 3 autorów

1 p. – za podanie 2 autorów

0 p. – za podanie 1–0 autorów

Poprawna odpowiedź

A. Donatello

B. Myron

C. Bernini

b)

1 p. – za podanie poprawnej chronologii

Poprawna odpowiedź

B A C

Zadanie 7.

Korzystanie z informacji	Zidentyfikowanie treści przedstawionych dzieł sztuki	0–2
--------------------------	--	-----

po 1 p. – za rozpoznanie każdej postaci

Poprawna odpowiedź

1. Apollo, 2. Bóg Ojciec / Bóg

Zadanie 8.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością twórczości wskazanych architektów	0–3
-------------------------	---	-----

3 p. – za wpisanie 6–5 liter

2 p. – za wpisanie 4–3 liter

1 p. – za wpisanie 2 liter

0 p. – za wpisanie 1–0 liter

Poprawna odpowiedź

Dzieło	Architekt
Kaplica Nôtre Dame du Haut w Ronchamp	E
Pałac Królewski w Brighton	F
Tempietto w Rzymie	A
Hagia Sophia w Konstantynopolu	C
Kościół san Andrea al Quirinale (na Kwirynale)	D
Sagrada Familia w Barcelonie	B

Zadanie 9.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością dzieł powstałych w kręgu mecenatu Jagiellonów	0–2
-------------------------	---	-----

- 2 p.** – za podkreślenie 3 nazw dzieł
1 p. – za podkreślenie 2 nazw dzieł
0 p. – za podkreślenie 1–0 nazw dzieł

Poprawna odpowiedź

- A. Kaplica Zygmuntowska
D. Krużganki wawelskie
I. Nagrobek Zygmunta I Bartolomea Berrecci

Zadanie 10.

Korzystanie z informacji	Analiza formalna dzieła architektury	0–10
--------------------------	--------------------------------------	------

a)

- 5 p.** – za prawidłowo opisany plan i układ przestrzenny (za każdą prawidłową cechą po 1 p.)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- budowla jest na planie krzyża łacińskiego / planie podłużnym
- układ bazylikowy / bazylika
- narteks / przedsionek
- pięć naw
- transept / nawa poprzeczna
- absyda
- do budowli przylegają dwie budowle na planie koła
- budowlę poprzedza prostokątne atrium / atrium
- na dziedzińcu widoczne są krużganki

b)

- 5 p.** – za prawidłowo opisaną bryłę i konstrukcję (za każdą prawidłową cechą po 1 p.)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- bryła rozczłonkowana, charakterystyczna dla budowli wczesnochrześcijańskiej
- nawa główna wyższa i szersza od naw bocznych
- nawa główna ma własne światło
- transept tak wysoki jak nawa główna
- nawy oddzielone rzędami kolumn
- kolumny wspierają ściany
- zamiast sklepienia otwarte wiązanie dachowe / otwarta więźba dachowa
- nawę główną kryje dwuspadowy dach
- nawy boczne kryją dachy pulpitowe / jednospadowe
- przylegające budowle na planie koła przekryte są kopułami
- obecność dzwonnicy

Zadanie 11.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością dzieła	0–2
-------------------------	----------------------------------	-----

2 p. – za wpisanie 4–3 informacji

1 p. – za wpisanie 2 informacji

0 p. – za wpisanie 1–0 informacji

Poprawna odpowiedź

Posąg Mojżesza wykonał MICHAŁ ANIOŁ / MICHELANGELO BUONARROTI w latach 1515–16, w twardym materiale, jakim jest KAMIENI / MARMUR. Dzieło to miało zdobić nagrobek papieża JULIUSZA II. Obecnie znajduje się w miejscu spoczynku papieża, w kościele San Pietro in Vincoli w Rzymie. Rogi na głowie Mojżesza są symbolem MĄDROŚCI / ŚWIETLISTOŚCI.

Zadanie 12.

Tworzenie informacji	Analiza porównawcza przedstawionych dzieł malarskich	0–8
----------------------	--	-----

a)

po 1 p. – za podanie nazwy każdego kierunku

Poprawna odpowiedź

OBRAZ A Rembrandt van Rijn – Saskia w kapeluszu z piórem	OBRAZ B Henri Matisse – <i>Kobieta w kapeluszu (Portret pani Matisse)</i>
barok	fowizm

b)

3 p. – za wpisanie 4 cech z różnych kategorii przy każdym z obrazów

2 p. – za wpisanie 3 cech z różnych kategorii przy każdym z obrazów

1 p. – za wpisanie 2 cech z różnych kategorii przy każdym z obrazów

0 p. – za wpisanie 1–0 cech

Przykłady poprawnych odpowiedzi

OBRAZ A Rembrandt van Rijn – Saskia w kapeluszu z piórem	OBRAZ B Henri Matisse – <i>Kobieta w kapeluszu (Portret pani Matisse)</i>
<u>kompozycja:</u> – twarz modelki ujęta w trzech czwartych – postać ujęta w popiersiu – postać wypełnia prawą i środkową część obrazu / asymetryczna – liczne skosy / kierunki diagonalne – kompozycja centralna	<u>kompozycja:</u> – otwarta – twarz modelki ujęta w trzech czwartych – postać ujęta w popiersiu – postać wypełnia środkową część obrazu, dzieląc go w pionie na dwie równe części – zdynamizowana kierunkami diagonalnymi i duktem pędzla – różnorodne kierunki kompozycyjne

<p><u>kolorystyka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – szeroka gama barwna – kolorystyka stonowana – przeważają barwy: siena, ugry, stonowane czerwienie i błękit / przewaga barw ciepłych / barw ziemi – przewaga tonacji ciemnej <p><u>światłocien:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – światło pada spoza obrazu – modelunek głęboki / miękki – światło wydobywa najistotniejsze elementy obrazu / dominantę – światło punktowe / luminizm <p><u>wyraz dzieła:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – najważniejszym środkiem wyrazu jest światłocien – nastrój pogodny – realistyczny sposób obrazowania – modelka jest uśmiechnięta / nawiązuje kontakt z widzem	<p><u>kolorystyka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – szeroka gama barwna – barwy mocno nasycone / żywe – przeważają intensywne błękity, kontrastujące plamami czerwieni i oranżu / przewaga barw chłodnych – przewaga barw chromatycznych – jasna tonacja barwna – kolorystyka niezależna od rzeczywistości / abstrakcyjna / autonomia koloru <p><u>światłocien:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – światło nieokreślone – zawarte w barwie / plama jest syntezą światła i koloru / płytki modelunek – światło rozproszone – brak tradycyjnego modelunku światłocieniowego <p><u>wyraz dzieła:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – najważniejszymi środkami wyrazu są plamy barwne – deformacja – wyrazisty dukt pędzla / wyrazista faktura – na twarzy modelki maluje się zaduma – kontakt wzrokowy modelki z widzem – kontrast pomiędzy obojętną / smutną twarzą modelki radosną kolorystyką – dekoracyjność
--	---

Zadanie 13.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością terminów z zakresu sztuk plastycznych	0–2
-------------------------	---	-----

- 2 p.** – za wybranie 3 informacji
1 p. – za wybranie 2 informacji
0 p. – za wybranie 1–0 informacji

Poprawna odpowiedź

Chryzelefantyna – B
Laskowanie – A
Ready-made – C

Zadanie 14.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością cech secesji	0–2
-------------------------	--	-----

2 p. – za podkreślenie 4 cech

1 p. – za podkreślenie 3–2 cech

0 p. – za podkreślenie 1–0 cech

Poprawna odpowiedź

A. Płynna, falista, giętka linia i płaska plama barwna w malarstwie i grafice.

C. Upodobanie do ornamentów.

E. Zwrot do natury i szukanie w niej źródeł inspiracji.

G. Dekoracyjność i dekoratywność.

Zadanie 15.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością twórczości wskazanych artystów	0–2
-------------------------	--	-----

2 p. – za podkreślenie 4 nazwisk artystów

1 p. – za podkreślenie 3–2 nazwisk artystów

0 p. – za podkreślenie 1–0 nazwisk artystów

Poprawna odpowiedź

Jerzy Nowosielski, Piotr Potworowski, Andy Warhol, Allan Kaprow

Zadanie 16.

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Wykazanie się znajomością przedstawionego dzieła oraz podanie jego cech formalnych na podstawie ilustracji	0–4
---	--	-----

a)

2 p. – za podanie 4–3 informacji

1 p. – za podanie 2 informacji

0 p. – za podanie 1–0 informacji

Poprawna odpowiedź

– Henri de Toulouse-Lautrec

– XIX w.

– litografia barwna / litografia

– postimpresjonizm / secesja / protoekspresjonizm / modernizm / Art Nouveau

b)

po 1 p. – za podanie każdej cechy dzieła (nie więcej niż dwóch cech)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

Płaska plama barwna / kontur / syntetyczny sposób ujęcia / litera łączona z obrazem / ciepła kolorystyka / duża plama czerni na pierwszym planie / miękka, opływowa linia / kompozycja otwarta / kontrastowa kolorystyka

Zadanie 17.

Wiadomości i rozumienie	Zidentyfikowanie dzieła oraz architektów na podstawie planów budowli	0–3
-------------------------	--	-----

a)

1 p. – za podanie nazwy miasta i nazwy budowli

Poprawna odpowiedź
Bazylika św. Piotra w Rzymie

b)

po 1 p. – za zidentyfikowanie każdego z artystów

Poprawna odpowiedź
A. Donato Bramante, B. Michał Anioł / Michelangelo Buonarroti

Zadanie 18.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie artystów na podstawie ich wypowiedzi oraz zawartej w nich myśli estetycznej	0–2
--------------------------	---	-----

2 p. – za wpisanie 4–3 nazwisk

1 p. – za wpisanie 2 nazwisk

0 p. – za wpisanie 1–0 nazwisk

Poprawna odpowiedź

A. Claude Monet
B. Stanisław Ignacy Witkiewicz
C. Paul Gauguin
D. André Breton

Zadanie 19.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie przedstawionych budowli oraz określenie ich funkcji	0–3
--------------------------	---	-----

a)

po 1 p. – za podanie nazw typów budowli

Poprawna odpowiedź

Budowla A – bazylika, budowla B – teatr rzymski

b)

1 p. – za podanie funkcji, jakie pełniły obie budowle

Budowla A – sala sądowa i spotkań publicznych / funkcja administracyjna / funkcja handlowa
Budowla B – odbywały się tam przedstawienia / funkcja widowiskowa / funkcja rozrywkowa

Zadanie 20.

Tworzenie informacji	Analiza porównawcza przedstawionych rzeźb	0–10
----------------------	---	------

a)

po 1 p. – za podanie nazwy każdej rzeźby

Poprawna odpowiedź

A. *Gal umierający*B. *Postać spoczywająca / Postać leżąca* / rzeźba Henri Moore'a

b)

po 3 p. – za podanie 3 cech stylu każdej rzeźby

po 2 p. – za podanie 2 cech stylu każdej rzeźby

po 1 p. – za podanie 1 cechy stylu każdej rzeźby

po 0 p. – jeśli nie poda poprawnej cechy stylu rzeźby

Przykłady poprawnych odpowiedzi

Rzeźba A

- bryła rozczłonkowana
- realistyczny sposób obrazowania / iluzja rzeczywistości dokładne studium anatomiczne
- idealizacja
- odzwierciedlenie uczuć / grymas cierpienia / pathos
- gładko wypolerowana powierzchnia
- harmonia kształtów
- kompozycja dynamiczna

Rzeźba B

- nierealistyczna, zbliżona do abstrakcji forma
- dalekie analogie z naturą / forma organiczna
- syntetyzm / geometryzacja
- bryła rozczłonkowana
- ażurowość / przenikanie powierzchni zewnętrznych i wewnętrznych
- na powierzchni widoczna faktura
- kompozycja statyczna zdynamizowana ażurami i łukami
- deformacja

c)

2 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu obu rzeźb

1 p. – za sformułowanie wniosku, w którym określa styl jednej rzeźby

Przykłady poprawnych odpowiedzi

Pierwsza z rzeźb reprezentuje realistyczny / mimetyczny sposób wykonania, typowy dla sztuki antycznej, druga – jest rzeźbą nowoczesną (powstała w XX wieku) o charakterze dalekim od naśladowania natury.

Zadanie 21.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością miejsc przechowywania dzieł sztuki	0–3
-------------------------	--	-----

3 p. – za wpisanie 10–9 informacji

2 p. – za wpisanie 8–7 informacji

1 p. – za wpisanie 6–4 informacji

0 p. – za wpisanie 3–0 informacji

Poprawna odpowiedź

Dzieło	Muzeum	Miasto
Leonardo da Vinci, Mona Liza	Luwr	Paryż
Jan van Eyck, Zaślubiny Arnolfinich	National Gallery / Galeria Narodowa	Londyn
Jacques Louis David, Portret Stanisława Kostki Potockiego	Muzeum Pałac w Wilanowie	Warszawa
Hans Memling, Sąd Ostateczny	Muzeum Narodowe	Gdańsk
Rafael, Szkoła Ateńska	Muzea Watykańskie	Rzym

Zadanie 22.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością przedstawionego dzieła	0–3
-------------------------	--	-----

3 p. – za podanie 4 informacji

2 p. – za podanie 3 informacji

1 p. – za podanie 2 informacji

0 p. – za podanie 1–0 informacji

Poprawna odpowiedź

a) *Panna młoda rozbierana przez swych kawalerów, jednak / Wielka szyba*

b) Marcel Duchamp

c) dadaizm

d) obiekt / obiekt o charakterze przestrzennym / kompozycja przestrzenna (dopuszcza się także terminy: instalacja i asamblaż)

Zadanie 23.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością przedstawionych dzieł architektury	0–5
-------------------------	--	-----

5 p. – za podanie 15–14 informacji

4 p. – za podanie 13–11 informacji

3 p. – za podanie 10–8 informacji

2 p. – za podanie 7–5 informacji

1 p. – za podanie 4–3 informacji

0 p. – za podanie 2–0 informacji

Poprawna odpowiedź

A.	a) kościół św. Andrzeja	b) Kraków	c) romanizm / XI w.
B.	a) San Ivo / kościół św. Iwona	b) Rzym	c) barok / XVII w.
C.	a) Sainte Chapelle / Święta Kaplica	b) Paryż	c) gotyk / XIII w.
D.	a) Muzeum Guggenheima	b) Nowy Jork	c) modernizm / architektura XX w.
E.	a) Budynek Parlamentu	b) Londyn	c) neogotyck / historyzm / XIX w.

Zadanie 24.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością twórczości wskazanych artystów	0–3
-------------------------	--	-----

3 p. – za podanie 4 nazwisk

2 p. – za podanie 3 nazwisk

1 p. – za podanie 2 nazwisk

0 p. – za podanie 1–0 nazwisk

Poprawna odpowiedź

- A. Domenico Theotokopulos zw. El Greco / El Greco
 B. Giovanni Lorenzo Bernini / Bernini
 C. Wasily Kandinski / Kandinski
 D. Jacques Louis David

Zadanie 25.

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie przedstawionych elementów architektonicznych	0–2
-------------------------	--	-----

2 p. – za podanie 3 nazw

1 p. – za podanie 2 nazw

0 p. – za podanie 1–0 nazw

Poprawna odpowiedź

- A. Fronton / przyczółek / naczółek
 B. Fryz / belkowanie
 C. Kolumna / trzon

Zadanie 26.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością przedstawionych rzeźb oraz określenie ich funkcji	0–4
-------------------------	---	-----

4 p. – za podanie 8–7 informacji

3 p. – za podanie 6–5 informacji

2 p. – za podanie 4 informacji

1 p. – za podanie 3–2 informacji

0 p. – za podanie 1–0 informacji

Poprawna odpowiedź

- A. Arles rzeźba architektoniczna / relief w portalu / tympanon / funkcja dydaktyczna
- B. Kraków rzeźba ołtarzowa / kultowa / sakralna
- C. Kraków nagrobek / funkcja sepulkralna
- D. Padwa pomnik / rzeźba memmoratywna (upamiętniająca)

Zadanie 27.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością twórczości wskazanych artystów	0–3
-------------------------	--	-----

- 3 p. – za podanie 7 informacji
- 2 p. – za podanie 6–5 informacji
- 1 p. – za podanie 4–3 informacji
- 0 p. – za podanie 2–0 informacji

Poprawna odpowiedź

- A. Dominik Merlini – architektura
- B. Katarzyna Kobro – rzeźba
- C. Władysław Skoczylas – grafika
- D. Xawery Dunikowski – rzeźba
- E. Aleksander Gierymski – malarstwo
- F. Tylman z Gameren – architektura
- G. Władysław Podkowiński – malarstwo

Zadanie 28.

Wiadomości i rozumienie	Zidentyfikowanie autorów wskazanych dzieł	0–3
-------------------------	---	-----

- 3 p. – za podanie 6 nazwisk
- 2 p. – za podanie 5–4 nazwisk
- 1 p. – za podanie 3–2 nazwisk
- 0 p. – za podanie 1–0 nazwisk

Poprawna odpowiedź

Tytuły dzieł	Nazwiska twórców
<i>Niedzielne popołudnie na wyspie Grande Jatte</i>	Georges Seurat
<i>Wizja po kazaniu – Walka Jakuba z aniołem</i>	Paul Gauguin
<i>Droga z cyprysami</i>	Vincent van Gogh
<i>Góra Sainte-Victoire</i>	Paul Cézanne
<i>Moulin Rouge</i>	Henri de Toulouse-Lautrec
<i>Port w Marsylii</i>	Paul Signac